

Iskaja vsak dan
Tudi v nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Narodne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v skupnih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Naborčini, Novemestu itd.
Plaše in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. — Glasom 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Narodna znaša
za vsa leta 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez doposlane naročnine se prijava ne ovrha. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilne pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Nastanila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzjavne vesti.)

Železniški most pri Liaojangu.

LONDON 23. »Daily Telegraph« so brzjavili iz Tokija, da se je general Kuropatkina motil, ako je mislil, da je železniški most pri Liaojangu razrušen. Zgnetli so le leseni deli mosta. Vojni poročevalci so šli po bitki preko mosta. Železnico med Dajnem in Liaojangom so Rusi le malo poškodovali.

Važna pisma generala Steselja na Kuropatkina.

PARIZ 23. »Matin« je prejel iz Čifu brzjavko, da sta ruska poročnika princ Radzivil in Kristoforov odpotovala v glavni stan generala Kuropatkina z važnimi pismi generala Steselja. Častnika imata seboj vojne globe iz Port Arturja, katere izpustita, ko se snideta s Kuropatkinom.

Japonci nameravajo obkoliti rusko levo krilo.

PETROGRAD 23. Vojni poročevalec vladnega lista je brzjavil iz Mukdena: Glasom poročil, nameravajo Japonci obkoliti rusko levo krilo.

Premog za ruske vojne ladije.

VIGO 23. Angleški parnik »Roadman« je došel semkaj iz New-Yorka s premogom za ruske vojne ladije.

Spopadi med Rusi in Japonci pri Talingu.

TOKIO 23. Uradna brzjavka poroča, da se je vrnil dne 20. t. m. boj pri mestih Talingu in Sanlungku, 60 milj severo-vzhodno od Liaojanga. En japonski oddelek je dne 20. t. m. marširal preko Hsienčunga ter je tukaj napadel rusko vojno silo. Stotinja sovražne pehot, oddelek konjenišva z eno brzo-streljko sta bila v Talingu, en batalijon pehote, 500 mož konjenišva s sedem brzo-streljkami pa v Sali, 8 milj severno od Talinga. Sovražnik je bil potisnjen proti severu, potem ko je pustil na bojišču 19 mrtvih. Japonci, ki so zaplenili nekoliko predmetov, so imeli le neznatne izgube.

Rekognosciranje ruskega konjenišva.

LONDON 23. »Daily Telegraph« poroča iz Tientsina od 22. t. m., da je bilo videti v okraju čez stran reke Liso, zapadno od Tienlinga, oddeleke konjenišva ruske armade.

Poročilo generala Oku

LONDON 23. »Standard« je prejel večerj poročilo iz Tokija: General Oku je izjavil v nekem poročilu, da je bil načrt Rusov pri Liaojangu, ostati nasproti generalu Oku v defenzivi, napasti pa obe drugi japonski armadi. Rusi niso baje mislili na to, da se bodo umaknili iz Liaojanga.

Rusi se umikajo iz Mukdena. — Japonske izgube pri Liaojangu.

LONDON 23. Brzjavka, ki jo je prejel večerj »Standard« iz taborišča desne japonske armade poroča, da se glasom došlih vesti Rusi umikajo iz Mukdena ter da je južno od Mukdena le še približno 20.000 Rusov.

Soproga generala Steselja ranjena.

PARIZ 23. Več istov razširja vest, došlo iz Petrograda, da je bila soproga generala Steselja pri zadnjem napadu Japoncev na rami lahko ranjena. Ista je bila za časa napada na čelu oddelka postrežne, obstoječega iz častniških soprog in hčera, ki je bil izpostavljen sovražnemu ognju.

Boji okolo Mukdena.

LONDON 23. »Standard« so brzjavili večerj iz Šangaja: Pri Mukdenu se vrše neprestno boji. Rusi so se umaknili iz Sing taitse.

Ruski križarki v Suecu.

SUEC 23. Ruski pomožni križarki »Petrograd« in »Smolensk« sta došli semkaj.

Admiral Matuševič.

LONDON 23. Iz Tsingtava poročajo: Admiral Matuševič, od katerega so svoječasno pisli, da je umrl, je pršel danes iz bolnišnice.

Poročilo generala Saharova.

PETROGRAD 23. (Uradno). General Saharov je brzjavil dne 22. t. m. generalnemu štabu: Na južni fronti armade se opaza, da so stopile sovražne predstrelje v ofenzivo. Iste se pomikajo od vasi Bianjapudza proti severu, ob cesti, ki vodi v Falin.

Premog za Vladivostok.

LONDON 23. (Rauterjev biro). Neba brzjavka došla iz Liverpoola poroča: V zadnjem času delujejo tukaj ruski agenti zelo živahno. Isti ponujajo lastnikom ladij 30 šilingov za tonelato premoga, potem 3 odstotke zneska pri vožnji v Vzhodno Azijo in nadalje še 15 šilingov za tonelato, ako dosepejo srečno preko japonske blokade v Vladivostok. Liverpoolske tvrdke se nočejo spuščati v pogajanja; toda nekatere ladije so odplule s premogom in sicer so najprvo namenjene v Hongkong. Kam pojdejo od tam, se drži tajno.

Brzjavne vesti.

Knezoškof Napotnik — tajni svetnik.

DUNAJ 23. Cesar je imenoval mariborskega knezoškofa dra Mihaela Napotnika, tajnim svetnikom.

Bellgrajske svečanosti.

BELIGRAD 23. Na večeršnjem dvornem obedu je napil kralj Peter zastopanim vladarjem. Italijanski odposlanec se je najprvo zahvalil na dobrotah besedah kraljevih ter potem nadaljeval: Vzvišeni simbol kronanja je posvetil vez, s katero je srbski narod, združen s svojim kraljem ter s tem nastavljalavne tradicije minulosti. Mi smo trdno osvedočeni, da bo Srbija pod žezlom modrega in razsvitljenega kralja, ki hoče vladati svoj narod le s zakonom in po zakonu z gotovim korakom hodila po potu reda in napredka, ki jej je od previdnosti namenjen. — Na to je odposlanec pil na zdravje kraljevo.

Čestitke kralju Petru.

BELIGRAD 23. Priročne brzjavne čestitke so poslali kralju Petru: turški sultan, grški kralj Jurij ter izlasti kneza bolgaraki in črnogorski.

Vstaja Hererov.

DUNAJ 23. »Wr. Allg. Zeitung« je prejela večerj iz Berlinu poročilo: Iz Kapstadta so došli privatne vesti, da so Hereri po ljutom boju prodrli nemški korden ter zaplenili skoraj vso živino.

Saski kralj Jurij — bolan.

DRAŽDANE 23. Ker se je kralj prehladil ter mora ostati v postelji, se ni zamogla vršiti danes seja ministrov. Istotako ne bo zamogel kralj vprejeti bodoči teden bavarskega princa Ludvika, ki pride semkaj.

Pomorska demonstracija — končana.

BEROLIN 23. Wolffov biro poroča iz Kartagee (Kolumbija, južna Amerika). Pomorska demonstracija ameriškega brodovja, ki je pričela dne 17. t. m. je končana. Prišlo je do sporazumljenja.

Atentat na mestnega predstojnika.

PETROGRAD 23. Ruska brzjavna agentura poroča iz Odeze od 21. t. m.: Neke neznane oseba je danes zjutraj na sprehajališču z revolverjem vstrelila na mestnega predstojnika, ne da bi ga zadela. Predstojnik je osebno zgrabil napadaleca ter ga razorožil. Pri napadalecu, ki noče povedati svojega imena, so našli bodale.

Iz Nizozemske.

HAAG 23. Minister zunanjih stvari je zshetal 10.000 goldnarjev kredita za ojačanje straže pri odposlanstvu v Pekingu.

Avstro-ogrsko-italijanska trgovinska pogodba.

RIM 23. »Agenzia Stefani« poroča: Italijanski in avstro-ogrski komisariji so razpustili Vallombro-o, ko so se poplačoma sporazumeli o načrtu glede definitivne trgovinske in plovbene pogodbe. Provizorični dogovor, ki stopi v moč, ko poteče doseganja provizorična pogodba, ni bil še podpisan, kar se pa zgodi v kratkem.

Bolgarski knez Ferdinand.

SOFIJA 23. Knez Ferdinand je došel semkaj iz Evksinograda.

Šlezjski deželni zbor.

OPAVA 23. V današnji seji šlezjskega deželnega zbora je posl. Karol Türk vložil predlog, naj se vlado pozove, da ustanovi v Šleziji posebno ravnateljstvo državnih železnic in poštno ravnateljstvo ter naj očisti nemško jezikovno ozemlje nenemških uradnikov, nadalje naj odpravi protekcijo, vsled katere se nastavljajo nesposobni, a plemiški uradniki, kar je na škodo državni službi in občemu blagru ter naj z vsakim uradnikom postopa po zaslugi.

Bluvanje Vezuva.

NEAPELJ 23. Observatorij na Vezuvu je pričel slediti: Vezuv silno deluje. Stene ob površju žrela preté, da se zrušijo v ogajenikovo žrelu. Ob silnih eksplozijah se vzdiguje iz žrela pepel. Tok lave v Atrio del Cavallo napravlja male vulkane, ki mečejo lavo do 150 metrov na visoko.

„Triester Zeitung“ o irredenti.

III.

Priznati treba, da je naš nemški list prišel na bojišče svoje polemike proti senatorju Villariju lepo baterijo dejstev in argumentov, ki sezajo prav do živga zares smelim trditvam italijanskega senatorja, bivšega predsednika društva »Dante Alighieri« in posebnega poverjenika za avstrijske »italijanske pokrajine.

Villari je le vrstil trditev za trditvijo in je potem iz istih izviral prav tiste zaključke, ki jih je hotel imeti in radi katerih je prošil gostoljubnosti v isti »Neue Freie Presse«, ki vsikdar rada odpira svoja vrata vsakomur, ki se more izkazati s spričevalom o sovražtvu do Slovanov. Dočim je torej g. Villari le vrstil trditev za trditvijo in je potem iz trditve izvjal — svoje zaključke, se mu je »Triester Zeitung« postavila nasproti z neuttajljivimi notoričnimi fakti. Mi ne vemo, da-li se gospod Villari zopet oglasi se svojim odgovorom na odgovor v »Triester Zeitung«. To pa vemo, da mu bodo besede in trud zastonj, ker ta pravda je že izgubljena za in — za »Neue Freie Presse«, ki se je zopet enkrat v svojem slavofoštvu dala staviti v kontribucijo proti avstrijskim državljanom in za koristi tuje države, in se o tem — soblamirala.

Ali tu treba pojasnila, da se nas ne bo krivo umevalo. Poreče nam morda kdo, da je naše zatrjevanje, da se radi irredente ne razgrevamo več, v protislovju z okolnostjo, da smo posneli podatke iz »Triester« proti irredenti in da pripoznavamo v tem slučaju polemični vseh našega nemškega oficijoznega lista. Ali, mi smo le beležili, kar se je zgo dilo. Nismo pa storili tega, da bi hoteli povsprehvatiti kako akcijo proti irredenti. Hladni in indiferentni ostajamo iz razlogov, ki smo jih že naveli v teh člankih in pa tudi zato, ker nam je že davno znano vse to, kar sedaj beleži oficijozni list.

Naš jedini namen je bil, da smo konstatirali, kako vladni krogi sedaj priznavajo, kar so dosedaj vedno tajili, in kako nastopajo z obtožbami, katere so smešili, dočler so se šaljivi oglasali — drugi.

Kdor pozna trdovratnost avstrijskega vladnega sistema v vztrajanju v starih tradicijah in pri starih grehah, ta si mora misliti, da je le sila primorala one, v katerih imenu govori »Triester Zeitung«, da so izrekli ozi-

rom na doseganje svoje postopanje očiten pater peccavi! In to je ravno, kar smo hoteli konstatirati: polom, fiasco vladne politike v Primorju je sedaj očiten!

Rusko-japonska vojna.

Trst, 23. septembra 1904.

Več dni že napovedujejo japonski viri, da je tista velika odločilna bitka pri Mukden ali že pričela, ali pa da ima pričeti vsaki hip. In isto toliko dni izjavljamo mi da ne verujemo tem vestem, ker nam pravi naše uverjenje, da iste bite pred dogodki za nekoliko dni, ali pa tudi tednov. Da naši dvomi na verjetnosti onih vesti niso ravno brez podlage, o tem priča okolnost, da tudi danes došli japonski listi še vedno napovedujejo tisto bitko. Z velikimi bitkami sploh ne gre tako naglo, kamo-li ob terenskih in vremenskih razmerah, kakoršaje vladajo v Manchuriji. Povdarjamo posebno, da so bile japonske sprednje straže dne 17. t. m. še celih 30 v. st oddaljene od Mukdena, in da je vrhu tega tam teren jako neugoden. Ali povdarjamo: to so bile le sprednje straže kajti vojski si ne stojita nasproti se svojima frontoma, tako da bi oni, ki hoče izzvati bitko, ne trebalo družega, nego da se pomakne naprej in napade sovražno vojsko v fronti. Vsaka vojska je vendar zavarovana po svojih predstelah. Najprej mora priti torej do spopadov med sprednjimi stražami, in potem še le, ko je znan razvoj in vspeh teh spopadov se more ugibati, kdaj in kje utegne priti do glavne bitke. Nu, o takih važnejših spopadih med predstelahmi ni bilo nič čuti te zadnje dni, in zato opravičeno ne verujemo, da bi bili že na predvečerju velike glavne bitke, kakor zatrjajo japonski.

Slično igro igrajo razni poročevalci glede dogodkov pred Port Arturjem. Ker nič ne vedo, govoričijo mnogo o vspehih Japoncev. Ni ga dneva, da ne bi čitali, da so Japonci zavzeli 1, 2 ali tudi 3 utrdbe. Najbolja ilustracija za te trditve je izdih glavarice japonskih v Avstriji »Neue Freie Presse«, ki se glasi: »Za ta moment se moramo spoprijazniti z dejstvom, da se Port Artur še drži.« Temu vskliku pridodaje »Neue Freie Presse« trpek opomin na adresu Japoncev, naj bodo enkrat že previdni se svojim prorokovanji glede pada Port Arturja — in se baha — »Neue Freie Presse« namreč — da je ona že začetkom vojne in vedno potem govorila da ta trdnjava ne pade drugače, nego vsled lakote ali pomanjkanja municije.

Vraga je govorila! Prorokovala je marveč z vsemi japonski vred pad Port Arturja že nešteto krat. In če je sedaj začela drugače govoriti, je to le znak, da so bili japonski glede Port Arturja jako slabi proroki.

Iz Port Arturja.

Kakor poroča »Rauterjev biro«, je soproga nekega ruskega častnika, rojena Angličanka, došla iz Port Arturja v Čifu ter tam pripovedovala, da je postrežba v vojnih bolnišnicah v Port Arturju izborna vravnana.

Na 1000 bolnikov prihaja trideset postrežnic. Gospe izdelujejo obleke za vojake, dočim siromašneje žene perejo perilo in obleke. V Port Arturju ni nalezljivih boleznai. Vojaki, ki so jih zadelo japonske krogle, ozdravljajo hitro: Mnogo ljudi pa umira valed vpikov velikih muh, ki prenašajo na ljudi mrliški strup. Staro mesto v Port Arturju je baje skoro vse razrušeno. Ljudij je pa valed obstreljevanja le malo poginilo. O neki priliki so Japonci izstrelili proti neki ruski bateriji 57 granat, ne da bi bila niti ena pogodila.

Garnizija v Port Arturju je v najboljem razpoloženju. Branitelji upajo za trdno, da bodo zamogli držati trdnjavo.

Vreme v Sibiriji.

Toplover je kazal dne 18. t. m. ob 7. uri zjutraj v Omsku + 8,6 v Tomsku + 8,1, v Irkutsku — 2,8, v Čiti — 2,4 in v Vladivostoku + 14,6 stopinj Celzija. — Iz-

navedenih števil je razvidno, da je tudi v nekaterih krajih v Sibiriji nastopila zgodnja zima. Izredno toplo je pa v Vladivostoku, kjer je dan 18. t. m. ob 7. uri zjutraj kazal toplomer nad 14 stopinj toplote.

General Kuropatkin.

V listu »Woche« je priobčil znani potovalec po Tibetu Sven Hedin večji spis o svojih osebnih odnošajih s Kuropatkinom, vrhnim poveljnikom ruske armade v Vzhodni Aziji. Med drugim piše tudi sledeče:

Ko sem se leta 1899. mudil teden dni v Petrogradu, sešel sem se s Kuropatkinom o raznih prilikah. Nekega dne sem bil pri njemu na obedu skupno s polkovnikom Artamonovom, ki se je ravno povrnil iz Fašede (Afrika). Po obedu je polkovnik predstavil Kuropatkinu dva kozaki, ki sta s posebnostmi odlikovala s tem, da sta v nekem zelo važnem poslu preplavalala reko Nil. Kozaka, z zlato kolajno na prsih, ki jima jo je car podelil, sta čakala v predsobi. Vojni minister Kuropatkin ju je stoji nagovoril in se jima zahvalil, da sta dala svojim tovarišem lep izgled, nakar jima je podaril za spomin zlato uro in nekoliko zlatov.

Redkokdaj sem videl tako simpatično, ljubenzljivo osebo, kakor je general Kuropatkin. V temu malemu energičnemu možu s črno gosto brado biva nek vzvišen, neomamljiv mir, a z njegovega obraza odseva poštenost, dobrotu in samozatajevanje. V tem trenutku ve Kuropatkin da pripadajo vsa njegova dela, vsa njegova povelja glede razvrščanja čet zgodovinski ter da bodo za vse časa predmet opazovanj, študij in kritik.

Oavedoč sem, da je bil Kuropatkin v bitki pri Liaojangu ravno tako popolnoma mirer, kakor tedaj, ko sem ga videl v asabadskih ravninah, kjer je inspiciral turkmenške milice. Se je li kedaj upal kdo njega grajati, oziroma za hrbtno o njemu poniževalno govoriti? Ne, nikdar! Kuropatkin je znan radi svoje pravičnosti ter se je vsikdar povodom povišanj in odlikovanj v službi oziral le na zasluge in na sposobnost; njemu ni veliki knez več, kakor navadni častnik; ako ima v armadi kaj ljubljencev, tedaj so to navadni kozaki.

Avstrijski fiskalizem pred upravnim sodiščem.

Dne 5. oktobra 1899. prodal je bil neki Sigmund Barber nekemu Juliju Weis dve stavbeni parceli. Jedna od teh parcel je bila pomotoma označena se števil. 1384 mesto se števil. 1393, katero je imela. Ta parcelni pogrešek so stranke kmalo na to opazile in ga popravile s posebno notarsko izjavo. Ourednji urad za takse pa je odmeril pogodnikom za popravo pogreška 4% prenosnino v znesku 2064 K. To pristojbino je finančno ministerstvo potrdilo. Ne tako pa upravno sodišče, katero je pristojbino na pritožbo Barberja brisalo. Upravno sodišče je bilo menjenja, da se ni šlo za nov prenos premoženja, ampak le za popravo pogreška v pisavi.

Urad za takse pa se ni oziral na to odločbo, je vnovič odmeril pristojbino v znesku 1548 kron in sicer za vknjižbo poprave. Finančno ministerstvo je odmero pristojbine vnovič potrdilo, a proti temu se je prizadeti Barber zopet pritožil na upravno sodišče. Ta forum je sedaj zopet dvignil odločbo finančnega ministerstva kakor nezakonito, ker da se je šlo za popravo pomote v pisavi in ne za nov prenos premoženja.

Pogreška gotovo ni konstatiralo še le upravno sodišče, ampak so ga poznali gotovo tudi oni, ki so razsojali v prvi stopinji. Ni dvoma torej, da se je šlo gotovo le za popravo pogreška in ne za kako mahinacijo strank. Kako se je moglo torej odmeriti novo pristojbino?! Saj ne govori noben zakon, da treba take pogreške izkoristiti za novo odmerjanje pristojbin. Tako razlaganje zakonov ni na korist države, ampak v njeno škodo, ker dotični faktorji pač ne morejo računati na poseben ugled pri ljudstvu, ako dogodivše se pomote strank izkoristijo na način, ki je za privatnike zabranjen po kazenskem zakonu!

Res bi se moralo enkrat nehati s tistim fiskalnim principom, po katerem finančni uradniki predpisujejo kolikor le možno visoke pristojbine. S tem so stranke siljene v vedne pritožbe in s tem v troške, ki jih država nikdar ne vrača. To fiskalnost občutijo posebnost manjši siromašnejši kmetje, katere neopravičeno odmerjena pristojbina 5—10 gl. občutno zadevlje, a katerim ne kaže, zatekati se k odvetniku, ker bi troški vsaj to-

liko znašali kolikor znaša neopravičeno odmerjena pristojbina. Takov siromak je torej tepen na vsaki način. Edini lek proti takemu fiskalizmu bi bil ta, da bi bila država primorana vračati troške pritožeb, katere naj bi potem nalagala dotičnim uradnikom v slučajih krivde ali očitne nevednosti teh poslednjih. Take nevedne uradnike naj bi pošiljali v začasni pokoj, da bi imeli časa za priučenje pravilne uporabe zakonov in predpisov. Seveda, tega ni pričakovati, dokler bo veljal princip predstojnikov, da je oni uradnik najbolji in najgorečnejši v službi, ki se more izkazati tokom leta z najvišjo svoto predpisanih davkov in pristojbin.

Slovenci v Belemgradu.

Kakor pišejo iz Belegrada, je bilo tam povodom svečanosti kronanja okolo 200 Slovencev in Slovenk. Na jugoslovanskem koncertu v narodnem gledališču je 19. t. m. z velikim vspehom sodelovala Slovenska gospica Mira Dev in slovenski oktet. Na koncertu je bil navzoč tudi kralj s prestolonaslednikom. Macgo Slovencev je vsprejel kralj Petar tudi v avdijenci.

Kronanje kralja Petra.

V četrtek se je vršila v Belemgradu na banjškem polju vojaška parada, kateri so prisostvovali inozemski knezi, specialni odposlanci diplomatski zbor in velika množica naroda. Za gledalce so bili prirejeni posebni odri. Kralj Peter s svojima stnovoma, črnogorski prestolonaslednik Danilo in general Nikolajev so prišli na konjih, princesinja Helena z gospo Nenadović in princ Pavel so prišli v kočijah. Princ Božidar in Aleksij Karagorgjevič sta došla že prej ter se vstavila pred kraljevim pavilonom. Kralj Peter, povsed burno pozdravljen je pregledal čete ter se podal potem na kraljev oder, kjer so bile dame, člani vlade in zastopniki vlade.

Po defiliranju se je vrnil kralj s svojimi gosti v mesto.

Otvorenje vojnega muzeja.

Popoldne je bil povodom stoletnice arbskega ustanka v beligradski trdnjavi otvoren vojni muzej v navzočnosti kralja, črnogorskega prestolonaslednika Danila in kraljevih sinov.

General Dragašević je v navzočnosti dvora imel pred muzejem na množico naroda, daljši nagovor, z ozirom na važne točke arbske zgodovine.

Zvečer je bil pa v dvoru svečani obed na čast diplomatskim zastopnikom.

Kardinal proti Slovanom.

Tudi iz deželnega zbora šlezjskega moramo zabeležiti nekaj zelo značilnega. Večina tega deželnega zbora je srđito nemško-nacionalna. Pričakovati je bilo torej, da pride v tem deželnem zboru že v prvi seji do protesta proti tisti mrvi pravice, ki so jo dobili šlezijaki Poljaki in Čehi — večina prebivalstva — z vsoprednicami na učiteljskih v Opavi in Tešinu. In res, je 23 nemških poslancev z deželnim glavarjem grofom Larischem na čelu, predložilo predlog, ki protestuje proti rešenim vsoprednicam in pozivlja vlado, naj umakne zopet tozadevno odredbo svojo!

Vedno se govori, da je plemstvo — in ne le ono, ki se nazivlje konservativno, ampak tudi ono, ki se ponaša z liberalnim mišljenjem — zmeren, konservativen, posredovalen element, ki odklanja strastnost in radikalizem v političnem uveljavljanju. In plemstvu je očitno do tega da uživa takov glas. Zato pa je jako značilno in simptomatično, da se je tudi deželni glavar in aristokrat iz glasovite rodbine udeležil takove odijozne akcije proti večini prebivalstva v deželi in proti vladi ravno v trenutku, ko se je ista enkrat vjunačila za mr. o pravice.

Ali sodelovanje deželnega glavarja grofa Larischea vendar ni še najodijoznejši moment na tej odijozni akciji. Še odijoznejši, nečuvnejši je fakt, da se je take grde demonstracije proti večini prebivalstva in pravici udeležil tudi virilist knezo-škof v Vratislavi, kardinal Kopp! Mi ujememo (Knezo-škofu v Vratislavi) je namreč podrejena tudi avstrijska Šlezja) popolnoma tisto »rajsko« zadovoljstvo, ki je izraženo na tem činu kardinala Koppa židovsko-liberalna, cerkvi katoliški strupeno sovražna »Neue Freie Presse«, z vaklikom: »Izjava (nemške večine) pridobiva na pomembnosti, ako ne štejejo le gla-

sov ampak jih tudi tehtamo!« In dunajski židovski list podaja ravno sodelovanju kardinala Koppa na tem nemškem protestu težo dokaza, da bi se ne bila Čehom in Poljakom dogodila nikaka krivica, ako bi bilo ostalo vse pri starem! To je: ako večina prebivalstva ostane danes jutri brez — sposobnih učiteljev!

To je, suho in na kratko povedano: večini prebivalstva bi hoteli ubiti šolo in jej zapirati pot do omike, do kulture! In takim namenom je nudil svojo pomoč kardinal Kopp! Z dvojnega gledališča je najstrožje obsojati to početje vratislavskega knezoškofa. Že navaden takt bi bil zahteval od njega kakor inozemca, da ne podpisuje spisov, ki jih narakuje sovražstvo med državljani in o katerih mora vedeti, da bodo le še bolj podžigali strasti in sovražstvo med narodi. Koliko bolj bi se moral kakor škof, kakor kardinal, kakor dostojanstvenik katoliške cerkve izogibati akcijam, o katerih ve, da zadevajo krivavo njih, ki so poverjeni njegovemu cerkvenemu vodstvu in katerim je dolžan biti prijatelj, dobronik, čče!

Strmeti bi morali na tem nastopu kardinala Koppa. Ali ne strmino in se mu ne žudimo. Saj to ni drugega nego konsekvence dejstva da so se avstrijski škofje — z jako malimi častnimi izjemami — udali politični struji, ki ne dopušča Slovanstvu razvoja in vzleta. Vemo, da jim je tu pa tam silno neljubo, ako konstatujemo, kar treba vendar-le konstatovati, da se ne bomo udeležili nikakim iluzijam, ker bi to utegnili postati usodno za nas: dejstvo namreč, da v avstrijskem episkopatu (z malimi častnimi izjemami) ni iskati prijateljev povspevanju in dviganju Slovanstva!

Drobne politične vesti.

Češka obstrukcija. »Narodny Listy« poročajo, da bodo Čehi ob otvoritvi državnega zbora nadaljevali obstrukcije.

Ogrski proračun za leto 1905. je — kakor poroča »Budapesti Hirler« — v vseh ministerstvih že določen. Finančni minister Lukacs ga v sredi oktobra predloži poslanski zbornici. Proračun izkazuje mal prebitek vzlic raznim novim obremenjenjem.

Angleške južno-afriške kolonije. — »Times« poročajo, da se trgovinske polčizj kolonij boljša. Tudi izvoz zopet raste.

Protest Kitajske. — Londonska »Morning Post« poroča iz Šangaja, da je kitajska vlada protestirala proti angleško-tibetanski pogodbi, ker se vsled te pogodbe kršijo pravice, ki jih ima Kitajska do Tibeta.

Domače vesti.

Umrl je dne 22. t. m. častni kanonik in dekan Martin Šašel v Gospi Sveti na Korškem.

Na II. državni gimnaziji v Ljubljani se je vpisalo letos v I. razred 150 učencev, ki so pa vse stlačili v dva oddelka, tako, da je v vsakem po 75 diškov. Na kaki gimnaziji v nemških krajih bi bilo kaj takega nemogoče, za Slované pa je vse dobro!

Posledice izzivanja nemških dijakov. Poročali smo, da je bilo povodom izgrediv nemških dijakov na ljubljanskem kolodvoru aretovanih več slovenskih visokošolcev. Svetovalska zbornica ljubljanskega deželnega sodišča je odredila, da se imajo ti visokošolci pridržati v preiskovalnem zaporu. Proti temu sklepu so isti pritožili na višje deželno sodišče v Gradcu, ki je pa pritožbo zavrglo, tako, da morajo aretovani še nadalje ostati v zaporu. Ni to jim ni dovoljeno, da bi dobivali hrano z doma. Da so bli aretovani — nemški dijaki, oh da, to bi bilo vse kaj drugega. Tu imajo zopet enkrat pred seboj hvalno nalogo slovensko šasopisje in voditeljstvi obeh strank na Kranjskem. Vasj naj se nam ne bo smelo čitati, da smo molče prenešli — vse!

Zlistem potajevanja. Včeraj smo konstatirali na tem mestu, kako vse kaže, da hočejo naši vladni krogi v Primorju nadaljevati starim zistemom potajevanja tega, kar delajo italijanski signori, a bi jim utegnili škodovati tam gori na Dunaju. Povdarjali smo, kako hočejo tudi sedaj zatamniti resnico, ki je ta, da na otvoritveni seji deželnega zbora istrskega ni začela komedija — kakor bi morali soditi po specialnem poročilu — še le tedaj, ko je začel govoriti poslanec Spinčič, ampak že tedaj, ko je začel slovenski govo-

riti dvorni svetnik vitez Schwarz. Komedijska se je torej začela z demonstracijo proti namestniku cesarjevega namestnika!

Tako smo konstatirali že včeraj, a danes nam je svoje podatke spopolniti v toliko, da je italijanska večina, čim je začel vitez Schwarz slovenski govoriti, demonstrativno sela, a galerija je začela lučiti in divjati. Očividno je bilo že prej vse dogovorjeno.

Kako »Piccolo« prorokuje padeč Port Arturja! Predsinočni večerni »Piccolo« prorokuje zopet enkrat padeč Port Arturja. Ali to pot je »Piccolo« tako previdno priredil svoje prorokovanje, da ni skoro res ne more izpodleteti. Prorokuje namreč tako-le: Port Artur pade v 14 dneh; če ne v 14 dneh, pa za rojstni dan mikada, japonskega cesarja, v novembru; a če ne v novembru, gotovo — na spomlad!

Sedaj vedo »Piccolovi« čitatelji natančno, kdaj pade Port Artur! Kdor zna, pa zna! Ali »Piccolovi« čitatelji menda ne znajo mnogo misliti, ker sicer ne bi si to glasilo dovoljevalo takih šal zajimi.

Razpisane službe v finančni stroki. V območju c. kr. primorskega finančnega ravnateljstva so razpisane te-le službe: mesto glavnega davkarja v VIII., eventuelno davkarja, ali kontrolorja glavnega davčnega urada v IX. plač. razradu, mesto davčnega kontrolorja, eventuelno oficijala v X. in davčnega pristava v XI. plačilnem razradu. Prošnje je uložiti na predsedstvu c. kr. fin. ravnateljstva v Trstu v 4 tednih računano od 16. septembra dalje.

Skupščina »Zveze slov. pevskih društev«. (Dalje.) G. dr. Tuma se hoče dotakniti vprašanja, ki je vsakako velike važnosti za bodočo veliko pevsko slavnost. To je denarno vprašanje. Gospodu koncertnemu vodji je gotovo ravno to vprašanje delalo velikih skrbi, ko se je s svojim velikim zborom pripravljal za pet na Dunaj. Ali še veliko večje važnosti bo to vprašanje za namerovano pevsko slavnost. Za akcijo v tem pogledu treba nekake decentralizacije. Vsako društvo naj bi za-se skrbelo, da si nabere svoj poseben koncertni fund. In da to ni neizvedljivo, za to govore tržaški izgledi. Sploh vidimo na društvi v Trstu in po okolici, koliko morejo pevška društva koristiti narodni stvari. Da si niso tam zasnovali pevskih društev, danes bi morda ne mogli več govoriti o Trstu, kakor svoji postojanki. Tam so ljudje v pevskih društvih živahni, aglni in radi žrtvujejo. Tako naj bi se delalo povsodi. Morda bi se dala ustvariti posamična središča, ki bi nadzirala nabiranje.

Ob točki »Določitev časa in kraja prihodnje redne skupščine« se je razplela razprava, v katero so posegli gg. dr. Tuma, Masnec, Cotič in Mercina in je bil končno vsprejet predlog dr. Tume, da bodi Ljubljana kraj tudi prihodnje redne skupščine. V podkrepljenje svojega predloga je izvajal dr. Tuma, da je »Zveza« še premalo društvo in da je koristno, ako zastopniki posamičnih društev prihajajo v Ljubljano po nasvetov in pouka. Glede časa, v katerem naj se vrši skupščina je bil nasvetoval gosp. dr. Tuma, naj bi se ista vršila redno v juniju, morda na praznik sv. Petra in Pavla. G. Mercina pa je bil za september. Nu, končno se je sklenilo, da se določitev časa prepusti odboru.

(Pride še.)

Veselic na Repentabru. Čakal sem in čakal. A ker vidim, da zastoj čakam, naj Vam jez nekoliko napišem o gorionjenih veselici.

Med 3. in 4. uro popoldne smo pričeli pozdravljati mile goste, ki so prihiteli od daleč in blizu, da nasladijo svojo dušo ob ubranem petju vrlih pevcev in posluškujejo milim akordom jugoslovanskega glasbila — tamburice. — Med prvimi moramo omeniti nam vedno tako drage Opence. — »Dom« ni še privedl slavnosti, da niso prihiteli dragi sosedje. Da, dragi! Vi ste Krasu trdnjavsko predzidje! Ako padeta Vi — bomo mi na vrati. Zvon, zvoni! razganjaj oblak, ki se zbirajo nad teboj!

Poleg Opencev so prihiteli v častnem številu tudi Sežančani in Prosečani in to posebno dijaki. Tudi Vam, kekor vsem drugim, ki ste pomagali dvigniti slavnost do tolikega vspeha: srčna zahvala!

Društvo »Dom« je proizvajalo svoj program pod vodstvom dragega župnika jako dobro in željo zato zasluženo pohvalo. Iz vspeha se je razvidela njih vztrajnost, razvidelo se je, da jim je pesem draga, da jej radi posvečujejo večerni čas, kljub trudopolnemu

dnevnemu delu. »Domu« veljaj: Dobil si, kar ti je bilo želeto, dobil si moža, katerega se okleni, da te sprevede do viška, do popolnosti.

Ne bomo tajili, da je privabil mnogo občinstva glas, da nas obiščejo dragi gostje iz bele Ljubljane. Pričakovali smo mnogo, ker je pač razvidno, da more le dobro organiziran, prav dobro pripravljen zbor nastopiti tako pot. Ali da dobimo v svojo sredo tako ljubeznive mladeniče, tega nismo pričakovali. En pogled — in zadostovalo je, da so si prisvojili naše simpatije. Tako ljubeznivost v občevanju z našim priprostim ljudstvom, tak nastop ob vsaki, še tako malenkostni priliki — kako bo igranje! — Kakor glasovi najboljše ubranega orkestra, so izlivala ta jugosl. glasbila pod vodstvom najspretnejših rok mile akorde v naša sres. A ne samo med vsopredom, ko smo se divili spretnemu izvajanju jako težkih opernih del, ampak tudi poistem se nas dolgo v noč zabavali na krasno odidenem vrtu z neumornim igranjem. Hvala jim zato tisočkrat! Bodite prepričani, da ostanete nepozabljeni v srcu vseh naših, ki so Vas slišali! Posebno pa onih, ki so imeli priliko bivati vsaj trenutek v Vaši družbi!

Omenim naj, da so jim pripravile domača dekleta prijetno izobesedenje. Pripravile so jim krasen naroden trak s primernim napisom, ki je nadela ena na tamburico. To naj jim bo priča pridobljenih simpatij, dokaz, da so ostali vsem v najboljšem spominu. Dekletom pa moramo le častitati na tako krasni misli. Za darilo so jim je zahvalil g. Herman Furlan, predsednik zbora. — V izbrani be sedji, ki je segala vsakemu do srca, nam je narisal važni pomen narodnih veselja, ki so (kakor se je izrazil) nekako manevriranje na rodu, da se utrja za boj proti sovragu, ki nas napada na vse načine in od vseh strani.

Med in pred vsopredom je nadlegovala občinstvo trojica dražestnih gospic z Opčin s prodajo srečk za šaljivo loterijo, ki je nudila obilo zabave.

Zvečer je prepevalo na vrtu poleg »Zvona« z Opčin tudi sl. pevsko društvo »Hajdrih« s Proseka. Jako nas je veselilo, da smo je imeli zopet enkrat priliko slišati. Dvigni se z pet, izkoristi svoje moči narodu v korist, ker si za Kras istega pomena, kakor »Zvona«. Skratka: Takih dnevov nam Bog daj obilo.

Domofil.

Novo društvo. C. kr. nameštinstvo je vzelo na znanje pravila novoustanovljenega društva: »Podružnica v Vertobji družbe sv. Cirila in Metodija v Ljubljani«.

Nov kamenolom v sv. Križu. Matej Bogatec je zaprosil dovoljenje, da otvori nov kamenolom na s. t. 81, kat. 833, 834 v sv. Križu. Eventualne prigovore je uložiti pisмено na magistratu do dne 7. oktobra, ali pa ustmeno dne 8. oktobra, ki pride na lice mesta ob 10. uri popoldne.

Ustanovljenje brzojavne službe na c. kr. poštne uradu »Trst 10«. Dne 20. septembra 1904 uvedla se je na c. kr. poštne uradu »Trst 10« brzojavna služba z omejenim dnevnim službenim časom.

Znižane vozne tarife za klajo in korožo so dovolile skoraj vse avstrijske železnice, kar se v kratkem naznači s posebno naredbo.

Tržaška podružnica »Slovenskega planinskega društva« javlja svojim členom, da da priredi svoj prvi jesenski celodnevni izlet v nedeljo, dne 9. oktobra, na Sveto Goro pri Gorici. Nataščenji vsopred bo sledil.

Trgovsko izobraževalno društvo v Trstu ima novej jako važna sejo v prostorih »Tržaškega podpornega in bralnega društva« ulica Stadion 19 in sicer točno ob 9. in pol uri zvečer. Ker je na dnevnem redu tudi točka glede novih prostorov, se vabijo vsi člani, da se te seje, ki je nekaka skupna seja, ali posvetovanje, udeležijo.

Prvo »vinsko trgatvo« v Trstu priredi pevsko društvo »Kolo« v Trstu v nedeljo, dne 25. septembra 1904. v dvorani »Narodnega doma« pri sv. Ivanu.

Gozdja, jabolki in hrusk bo v izobilju. Igrala bo sv. Ivanska godba. Na notranji red bodo pazili: oče, župan, šlibar, nočaj čuvaj, posebne vrste redarji, detekcivi, viničarice, viničarji in pa pasnik »pruonca« (zapora).

Glavna stvar pri trgatvi pa je ta, da sme vsakdo krastl, ako ga — ne vidi noben organ »javnega reda«. Začetek ob 4 in pol uri popol.

Po trgatvi začne ples, ki bo trajal do polnoči.

Vstopnina za osebo 60 stot. (30 novč.) otroci pod 10 let, spremljevalni po stariših, so vstopnine prosti. — S tem je plačana tudi vstopnina k plesu.

Veselic se bo vršila ob vsakem vremen u.

Sneg v septembru. Na Kranjskem je minole dni v nekaterih krajih snežilo kakor po zimi. Tako pišejo od sv. Gregorija, da je dne 19. t. m. snežilo tamkaj ves dan. Ko se je proti večeru zemlja nekoliko shladila, jel se je sneg prijemati tal in streh. Nihče ne pomni snega tako zgodaj. Istega dne je snežilo ves dan tudi okolo Kuma, proti večeru je bilo videti pobeljene hribove.

Divjal je sinoči okolu 7. ure 31 letni Alojzij S. v ulici del Molino a vapore ter suval in proval mimoidoče ljudi. Radi tega ga je neki redar aretoval. A Lojzek se ni pustil. Murali so pritežili še trije drugi redarji na pomoč prvemu in še le potem so ga mogli odvesti na pomočni policijski urad v ulici Tigor, kjer ga je uradnik vzel na zapisnik ter ga potem djal pod ključ.

Po štirih mesecih. Čitatelji se gotovo še spominjajo umorstva, ki je bilo izvršeno v noči 24. maja t. l. na Trsteniku. Žrtev je bil Antoa Lipan. Nekdo je bil ustrelil nanj z revolverjem prav pred njegovo hišo. Sum je letel na Josipa Kuzmana in ta je bil tudi aretovan. No, po štirimesečnem preiskovalnem zaporu je bil včeraj Kuzman izpuščen na svobodo, ker je državno pravdnitstvo odstopilo od nadaljnega kazenskega preganjanja proti njemu, spoznavši ga nekrivim.

Gino Treves, ranjen od zblaznelega. Sinoči ob 9. uri je bila postrežniška postaja gospoda Gino Treves telefoničnim putem naprošena, naj pride kdo v ulico delle Sette Fontane št. 483, po nekega nesrečnega mladeniča, kateri da je zblaznel. G. Treves je šel takoj z dvema postrežnikoma na označeno mesto. Tam je bil nesrečni zblaznelec — ki je 18 letni kočijaž Kaetan Vatovec — zaprt v neki kuhinji. Zaprt se je bil pa v to kuhinjo sam od znotraj. Pristopivši k vratom, mu je Treves velel odpreti. A blazni mladenič je odgovoril, da ne odpre nikomur. Treves je skušal prepričati ga z lepa, a vide, da ne opravi nič, je podrl vrata in skočil v sobo nad Vatovec. Ta je bil pa že pripravil žepni nožiček ter je Trevesa z istim dregnul dvakrat v levo roko, a enkrat v hrbet. Priskočila sta na to Trevesova postrežnika ter najprej zvezala Vatovec, potem pa pomagala Trevesu, ki je izgubljal mnogo krvi. Spravili so potem najprej blaznega mladeniča v bolnišnico, a potem so se vrnili na lastno postajo. Tu so poklicali zdravnika, da je dal potrebno pomoč ranjenemu Trevesu. Zdravnik je izjavil, da je rana v hrbtu posebno nevarna.

Hoteli so videti morje. Policijski funkcionar Schabl, kateremu je poverjen policijski urad na kolodvoru južne železnice, je aretoval včeraj in predvčeršnjem, ob prihodu raznih vlakov tri pglavce, ki so skrivaj pobežili od svojih družin ter prišli v Trst samo zato, da vidijo — morje. Prvi je prišel 17 letni Fran Förster, doma iz Badena poleg Dunaja; prišel je v Trst brez enega vinarja. Drugi je prišel 13 letni Matija Kocijan, doma iz Maribora, tudi on je bil popolnoma »sub«. Tretji je pa 15-letni Humbert Sebenik, doma iz Ogrskega Hradiša na Moravskem; no, ta je bil pa že boljše presklabljen: imel je pri sebi 42 kron, en revolver in en lovski noč.

Imenovani policijski funkcionar jih je spravil vse tri pod ključ, a policija je pa brzojavila dotičnim družinam.

Razne vesti.

Milijoni v morju. Iz Madrida poročajo, da hočejo v pristanišču Vigo, ki leži na severovzhodni obali Španske dvigniti iz morja zaklad. V pristanišču se nabaja velika jahta, katero noč in dan strogo nadzira ena španska vojna ladija. Na jahti se nahajajo razni novi stroji, ki jih je iznašel Italijan vitez Josip Pinao in ki hoče s pomočjo teh strojev dvigniti zaklad, ki se nahaja na morskem dnu že 200 let. Zaklad je gotovo v morju. Mesece oktobra 1702. sta se v pristanišču pogreznila dve španski ladiji, ki sta pripeljale iz Mehike zlato, srebro in druge dragocenosti. Že večkrat so poskusili, da bi dvignili ta zaklad, toda do sedaj brez uspeha. Zaklad, ki leži na morskem dnu, cenijo na 560 milijonov kron. Španska vlada in tudi iznajditelj vitez Pinao se nadejate, da se jim v kratkem posreči dvigniti zaklad.

Vlada dobi 20% vseh najdenih vrednosti; zato pa vojna ladija strogo nadzoruje jahto viteza Pino.

Eksplozija dinamita. Iz Melrose (Severna Amerika) poročajo, da je v sredo zvečer pal s nekega voza zaboj s 50 funti dinamita. Voz električnega tramvaja je zadel v zaboj, vsled česar je dinamit eksploziral in popolnoma raznesel vagon. Devet oseb je bilo ubitih, 19 pa težko ranjenih.

„ŠKRAT“

Izide danes v soboto, dne 24. t. m. in bo izhajal redno vsako soboto.

„Je dolgo upal in se bal
Slovč je upu strahu dal!“
Le pridno segajte po njem
In „Škrat“ hvaležen bode vsem.
Za smeh bo skrbel in zabavo,
Se šalo spešil bo prebavo.
Ne izneveri se Vam več,
Berite ga, Vam vsem bo všeč!

„ŠKRAT“ prinaša v svoji današnji 30. številki pet lepih večjih slik in sicer: »Slovo namestnika Goëssa«, »Kronanje kralja Petra«, »Angleži v Lhassi«, »Japonski bik pred Port Arturjem« in »Japonsko gledališče«. Povrh tega ima tudi mnogo zanimivega raznovrstnega berila.

Prodaja se v Trstu v znanih tobakarnah.
Cena vsaki številki 5 novčičev.

Trgovina.

Borzna poročila dne 23. septembra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.02—19.06—, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.60 239.95
Francija K 94.95—95.15, Italija K 94.95—95.15
italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.30—117.55, nemški bankovci K —
avstrijska ednotna renta K 99.30 — 99.60, ogrska krona renta K 97.50 97.80, italijanska renta K 102.75 103.25 kreditne akcije K 658 — 662—
državne železnice K 647— 650—, Lombardi K 86.50 88.50, Lloydove akcije K 755— 760—
Srečke: Tisa K 320— 327—, kredit K 465— do 475—, Bodenredit 1880 K 303— 318—, Bodenredit 1889 K 297— 308—, Turške K 133— do 135— Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. ur' popol.:

Državni dolg v papirju	100.15	100.25
„ v srebru	100.15	100.25
Avstrijska renta v zlatu	119.35	119.35
„ v kronah 4%	99.40	99.40
Avst. investicijska renta 3 1/2 %	91.—	90.95
Ogrska renta v zlatu 4%	118.80	118.80
„ v kronah 4%	97.35	97.70
„ renta 3 1/2 %	88.75	89.—
Akcije nacionalne banke	1614—	1613.—
Kreditne akcije	666.50	662.50
London, 10 Lstr.	239.57 1/2	239.62 1/2
100 državnih mark	117.35	117.37 1/2
20 mark	23.47	23.48
20 frankov	19.01	19.03
10 ital. lir	95.30	95.10
Cesaraki cekini	11.24	11.34

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 98.05
5% italijanska renta 103.90 španski exterior 88.63
akcije otomanske banke 584.—.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi — unificirana turška renta 86.60
menjice na London 252.—, avstrijska zlata renta 103.10 ogrska 4% zlata renta 100.65, Länderbau — turške srečke 127.50 parizka banka 12.06, italijanske meridionalne akcije —, akcije Rio Tinto 14.20. Trdna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 88 3/4
Lombardi 3 1/2 srebro 26 1/2, španska renta 87 1/2, italijanska renta 103 1/2, tržni diskont, 2% menjice na Dunaju — dohodki banke — izplačila banke — Mirna.

Tržna poročila 23. septembra.

Budimpešta Pšenica za oktober 10.33 do 10.39; za april 10.68 do 10.69 Rž za oktober 7.56 do 7.57; za april 8.01 do 8.02 Oves za okt. K 6.38 do 6.39; za april 7.28 do 7.29 Koroza za september 7.20 do 7.25, za maj 7.33 do 7.34.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje vzdržano, mirno. Prodaja 20.000 meter. stovor, vzdržano. — Druga žita vzdržano. Vreme: lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 45.50 frk., za dec. 45.75.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodoče dobave, vzdržano, 5 st. zvišanja.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za september 37.—, za dec. 37 1/2, za marec 38.—, za maj 38 1/2, vzdržano. — Kava Rio navadna loco 37—38, navadna reelna 39—42, navadna dobra 43—44.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za sept. 22.05, za oktober 23.—, za dec. 22.75, za januar 22.90, za maj 23.15, za avgust 23.40. Mirno. — Vreme: dež.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpile, promptno K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concessé in Melipile promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

London. Sladkor iz repe surov 11 1/2 Sh Java 10.10 1/2 Sh. Trdno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.90 r f za okt. 16.15, za november-december 16.40, za nov. februar 16.65 (trdno.) — Pšenica za tekoči mesec 24.— za okt. 24.20, za november-december 24.75, za november-febr. 24.95 (trdno). Moka za tekoči mesec 31.90 za okt. 32.15, za nov.-december 32.65, za november-februar 32.85 (trdno) Repično olje za tekoči mesec 50.—, za oktober 49.75, za nov.-december 49.75 za januar-april 50.50 (m mo.) Spirit za tekoči mesec 49.50, za okt. 46.75 za nov.-december 45.50 za januar-april 43.— (trdno). Sladkor surov 88° uso nov 26 1/2, — 27 1/2 (trdno), bel za tekoči mesec 31 1/4 za okt. 32 1/4, za okt.-jan. 32 3/4, za januar-april 33 1/4 (trdno) rafiniran 62—62 1/2. Vreme: oblačno.

Dvorana za sodne dražbe

v ulici Sanitá št. 23—25.

Uradne ure (samo ob delavnih) od 8. do 12. predp. in od 4. do 7. popoldne.

DRAŽBE:

ki se vršijo od dne 27. avgusta t. l. naprej:
Predmeti, ki se bodo prodajali na drobno ali pa v posameznih kosih so: barvan sateu, batist, perkal, fuštajn, plašči za gospe, sukno za moške obleke, voleno blago za ženske obleke, moderci, preproge, srajce za moške in ženske, spodaje hlače, pogrinjala za postelje itd. itd.

Si dovoljujem naznaniti sl. obč., da sem prevzel na lasten račun dobro poznano

PRODAJALNICO JESTVIN

Alojzij Vesel

v ulici Barriera vecchia št. 2.

Moja posebna skrb bo, držati v zalogi vedno sveže in prve prste blago.

Nadejate se obile podpore beleži spoštovanjem

Valentin Zwitter.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Tovarna pohištva

RAFAEL ITALIA

Velikansko skladišče in razstava

pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton števil. 1

po zelo nizkih cenah.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

za otroke in odraslene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetlic s trakovi in napis.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.

Najnižje konkurenčne cene.

F. PERTOT, urar, v TRSTU
ul. delle Poste 9, palača Galatti (zadej Narodnega doma)
Prvi slovenski urar.
Ima velikansko zalogo ur vseh vrst iz najslaviteljših tovarn.
Veliki izbor zidnih ur, koje daja tudi na obroke.
Priporoča se svojim slovenskim rojakom!

V novi prodajalnici jestvin in keljnjal
Petra Peternel v ulici Giulia št. 76
(prej Stanko Godina)

je v dobri vsakovrstne jestvine kakor:
kavo, riž, testenine (napeljske), sladkor, turščo
in belo moko, naravno maslo, sveče, milo,
jedilno olje I. vrste po 36 nvč.
Blago vedno sveže.

Gospodarsko društvo v Škednju

je nadomestilo gostilničarja z osebo **Ivana Paolina**, kateri prevzame vodstvo 24. tek. m.
Priporočamo tedaj svojo

društveno gostilno
za obilen obisk. — Toči se domače črno in
belo vino novo in staro.

Vedno dobro preskrbljena kuhinja.

Išče se takoj podmagaciner, Slo-
vencev, večje spedicijskih po-
lov in ki zna italijanski jezik. Naslov pové
uprava »Edinosti«.

V „Narodnem domu“

se o lida v najem krasno stanovanje, obstoječe
iz 5 sob, kuhinje, kopalne sobe in eno za
služkinjo in shrambo za jedila. Natančneje
pojasnila daja uprava lista „Edinost“.

Virgilij Bajt sodar v Trstu, Rojan (ul. del Moreri 106)

prodaja nove in stare sode od
25 do 7.50 litrov.

Fotografični atelijer

pri sv. Jakobu, ul. del Rivo 42
vabi cenj. lotrice in botre za blagohote obisk, za-
gotavljae dobro delo in nizke cene Izvršuje tudi
slike skupin, razglede, fotografije na porcelanu za
spomenike itd. Poročanja od gl. 2.50.
Opomba: Atelije nima nikakega po ovalnega
pooblaščenja za sprejemanje naročb.

Prva tržaška brusilnica

na električno moč **Gualtiero Cozzio**, Paso S.
Giovanni st. 2. (vogal ulice Torrente nasproti
kavarne Chiozza izvršuje vsakovrstno brušenje in
poliranje. Ima v zalogi vsakovrstne nože itd. itd.

Prve in jedine želodčne kapljice sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka). Zdravilna moč teh kapljice je nepre-
kosljiva. Te kapljice vredijo redko
prebavljenju, če se jih dvakrat na
dan po jedno žličico popije. Okrepe
pokvarjeni želodec, storé, da zgine
v kratkem času omotica in ži-
votna lenost (mrtvost). — Te
kapljice tudi storé, da človek raji je.
Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih lokarnah na svetu. — Za
naročitve in pošiljatvo pa jedino le v
Lekarna Cristofolletti v Gorici.

SODE stare in nove ima na
prodaj Fran Buda u
sodar v Trstu, ul. Paduina 21 (pri tleh)

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla Città di Trieste“
tvrška

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40
nasproti gledališču „GOLDONI“
a krojačnico, kjer se izvršuje obleka
po meri in najugodnejših cenah. V
prodajalnici ima tudi zalogo
riše za delavski stan po izvedenih,
nizkih cenah. Izbor boljših in
navadnih snovij.

VELIKI IZBOR izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se na-
pravijo po meri.
Avtorizovana krojačnica.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Piazza Caserma šte. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 952.

Vhod po glavnih stopnicah.

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%.
Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.

Posojila daja samo zadržnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjice po 6%, na
zastave po 5 1/2%.

Uradne ure: od 9.—12. dopoldne in od 3.—4. popoldne.

Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Ima najmodernejše urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Trgovina z manufaktornim blagom

Barriera vecchia 11. — **ANTON SANZIN** — Barriera vecchia 11.

Zaloga perila, blaga od same volne za ženske obleke, velik dohod barhanta (fuštanj),
veleur in pletenin; zaloga imbodranih in flaneliranih pogrinjal, bele in barvane srajce
za moške, maje, spodnje hlače in delavske hlače; bogat izbor ovratnikov, zapestnic
in kravat. Moderer in drobnarije.

Vse po cenah, da se ni bati konkurence.

Otvorilo se je velikansko skladišče

ALL'UNIVERSO

Trg Carlo Goldoni 1.

Bogat izbor raznovrstnih površnih sukenj (paletot, ulster) in
obleke za moške, dečke in otroke.

Veliki dohodi blaga iz tu in inozemskih tovarn. — Naročbe po meri hitro in točno.
Govori se slovenski. Najugodnejše cene

V tej vročini!!

ni tako lahko ugssiti si žejo. Mej t m ko pivo in vino ša bolj ugreje, za-
dostuje ena čaša

L U I S A N E

da se ohladite. Z ozrom na nje čudov to dober okus in ker je vrlo dobra za
ugssiti ž-jo, se bode v obč razširila.

Glavni zastop za Trst in Primorsko ima tvrška
Tržaška pekarna za kavo R. Zscherà & Comp.
v Trstu, ulica Romagna št. 22.

Velik salon plaščev za gospè

FERRUCCIO JESS

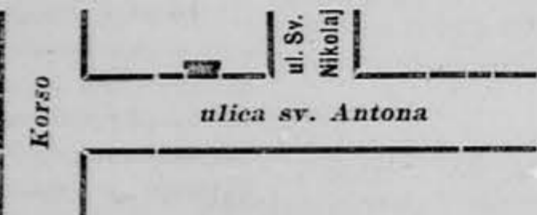
— TRST — ulica Cavana 12 — TRST —

Bogat izbor jopic zadnje novosti izvirnega
modela iz Pariza, Berolina in Dunaja.

Velika izbora.

Najnižje cene.

Novi tržaški cestni načrt

Znamenje kaže natančen kraj, kjer se bo v kratkem odprla nova
prodajalnica angleških posebnostij
in sicer pod
št. 2 ulice sv. Antona
(Palača Treves).

Zaloga izgotovljenih oblek

za moške in dečke
Velik izbor hlač za delavce.

Jako ugodne cene.

Ulica Arcata šte. 9 (vogal ulice Sapone).

FRAN KALASCH

FRAN KALASCH

IVAN SCHINDLER Dunaj III|1

pošilja že veliko let dobro znane

stroje vsake vrste za poljedelske in obrtne
potrebe, mline za sadje in grozdje, stiskal-
nice za olje in grozdje, škropilnice za trte,
poljska orodja, stiskalnice za seno, mlatilnice,
vitlje, trizerje, čisti nice za žito, lučilnice za
koruzo, slamoreznice, stroje za ribanje repe,
mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, se-
saljke za vodnjake in gnojnice, železne cevi-
vodovode itd. itd.

od sedaj vsakomur po zopet zdatno
znižanih cenah

ravno tako vse priprave za kletarstvo, sesaljke
za vino, medene pipe, gumijeve ploče, ko-
zopljene in gumijeve cevi, stroje za sladole-
d, priprave za izdelovanje sode vode in penecih
pe vin, mlne za dišavo, kavo itd., stroje za
selanje klobas, tehtnice za živino, tehtnice na
drog, sterske tehtnice, decimalne tehtnice
delezno pohišstvo, železne blagajne, šivalne
žroje vseh sestavov, orodja in stroje vsake
vrste za ključavničarje, kovače, sedlarje, ple-
skarje svinčene cevi itd. itd.

vse pod dolgoletnim jamstvom, po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke,
Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno in franko. — Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku
Prekupi in agenti se iščejo.

Piše se naj naravnost: **Ivan Schindler, Dunaj III. Erdbergstrasse 12.**

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih
obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu krobanju.

Polno vplačani akcijski kapital **K 1.000.000**

Zamenjava in eskomptuje
izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale
kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavoje.

Rekompt in izkazo vante.

Daje prodajne na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurznj
izgubi

Kar na naročila.

Podružnica v Spljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim
obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do
dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.